

Åbent brev til Folketinget: Krav om banketiske regler for ejerledere

Aalborg den 9. 10 2009

Vi vil gerne på vegne af medlemmerne i Foreningen Ejerlederne henlede udvalgets opmærksomhed på de banketiske regler. Siden finanskrisen brød ud for godt et år siden, er virksomheder dagligt blevet mødt med nye krav fra banker, deres datterselskaber indenfor finansielle tjenesteydelser, andre typer af långivere og finansielle virksomheder i al almindelighed om øget økonomisk sikkerhedsstillelse. Kravene om øget økonomisk sikkerhedsstillelse fra bankernes side, presser økonomien negativt i virksomhederne og mulighederne for vækst eller bibeholdelse af forretningen.

Bankerne har i den nuværende situation med finansiell krise et særligt ansvar. Det er vores indtryk, at de fortrinsvist udnytter situationen til egen fordel. Derfor vil vi gerne på ejerledernes vegne stille krav om et banketisk regelsæt, så selvstændige erhvervsdrivende kan nyde samme beskyttelse som privatpersoner.

For 120.000 danske selvstændige ejerledere, der både ejer og leder egen virksomhed, og som driver virksomheden i selskabsform, betyder kravene om øget økonomisk sikkerhedsstillelse fra bankernes side i mange tilfælde, at ikke blot virksomheden og dens ansatte og deres familier bliver ramt, men også ejerlederens egen privatøkonomi bliver sat under pres.

Når bankerne lægger pres på kassekreditter og øvrige økonomiske engagementer ved at nedskrive aktiverne i virksomhederne, stiller de som modkrav øgede økonomiske garantier og sikkerhed fra ejerledernes side. Selv veldrevne virksomheder bliver mødt med disse krav, og da en kassekredit tit og ofte kan siges op med kort varsel, sætter de både virksomhedernes og ejernes fremtid på spil.

Det, vi taler om her, er virksomheder – for hvem intet er forandret bortset fra finanskrisen. Bankerne går over en bred kam ind og foretager nedskrivninger af samtlige aktiver i virksomhederne – ejendomme, maskiner, grunde, varelagre, værdipapirer, og mister virksomheden samtidig nogle kunder, stiller bankerne krav om øgede økonomiske garantier fra virksomhederne. Det involverer for virksomhedsejere – at opsparing i holdingselskab eller tæring på de økonomiske reserver kommer i spil. Men også, hvis det ikke rækker, krav om større lån i huset eller i privaten eller anden tilførsel af penge fra privatøkonomien. Populært sagt, de må til lommerne.

Banketiske regler for privatpersoner:

Ordlyden i paragraf 20 a i de banketiske regler er:

”Et penge- eller realkreditinstitut må ikke medvirke til ydelse af lån mod kaution, hvor kautionsforpligtelsen står i misforhold til kautionistens økonomi.”.

Som det fremgår af følgende sentens er private forbrugere beskyttet af de banketiske regler.

Vores mål med dette brev er at gøre opmærksom på, om der ikke burde være et tilsvarende banketisk regelsæt, der beskytter ejerledere som privatpersoner.

Vi må konstatere efter knapt 15 måneders finanskrisen, at Foreningen Ejerledernes medlemmer som privatpersoner ikke er beskyttet nær så godt som privatpersoner, der ikke ejer virksomheder. Bankerne involverer i udstrakt grad ejerlederens privatøkonomi som kautionist for virksomheden, fordi der er et personsammenfald mellem ejeren af virksomheden og privatøkonomien. Dermed bliver virksomhedsejere, der skaber vækst og arbejdspladser, stillet økonomisk dårligere som privatpersoner, grundet finanskrisen, og principielt dårligere end privatpersoner, der ikke ejer og leder virksomheder.

Ingen øvre grænse

Problemet set med ejerledernes øjne er, at der ingen øvre grænse findes for de kautionforpligtelser, der pålægges virksomheden. Da bankerne så overfører kautionforpligtelserne fra virksomheden til at involvere ejerlederen som privatperson, risikerer ejerledere at havne i en økonomisk bankerot, som det reelt ikke er muligt at se sig ud af, og dermed også uden reel mulighed for at kunne starte virksomhed igen.

Det er klart, at ejerledere løber en økonomisk risiko, og den er vi også villige til at tage, men når nu 120.000 danske virksomheder udgør en meget værdifuld del af fødekæden i samfundets jobskabelse, er det så ikke tilsvarende rimeligt, at finde en balance mellem den økonomiske risiko ved at drive virksomhed, og muligheden for at kunne komme tilbage igen, hvis det mod forventning går skævt.

Vi er helt på det rene med, at hvis ejerledere opfører sig økonomisk uansvarligt eller bankerne godkender meget risikofyldte projekter, at så er det også rimeligt, at det slår hårdt, hvis det går galt. Men i disse tider er vi dagligt vidner til, at det er bankernes adfærd, der sætter veldrevne, veletablerede virksomheder med mange år på bagen under økonomisk pres.

Derfor vil vi nok en gang understrege, at banker og øvrige finansielle institutioner har et stort ansvar under finanskrisen. Det vi, som interesseorganisation for knapt 1000 virksomheder med over 50.000 arbejdspladser, oftest hører, er, at bankerne strammer kreditskruen, selv for virksomheder der kører med positivt driftsresultat. Vi taler ikke om långivning til nye risikoprojekter eller etablering af nye virksomheder, for det er banken naturligt nok i sin gode ret til at bremse.

Vi taler om de eksisterende virksomheder, der har kørt godt og som under de nuværende betingelser, kører lidt dårligere, men stadig med et positivt resultat. Virksomheder hvor intet er forandret bortset fra finanskrisen. Her kræver bankerne øgede garantier, og det har virksomhederne ikke haft en chance for at forberede sig på, og nu går bankerne også efter den private opsparing i virksomheden eller i huset.

Efter vores opfattelse er der behov for, at lovgiverne i kølvandet på finanskrisen definerer, hvad god banketik bør være, med henblik på at selvstændige erhvervsdrivende får mulighed for at nyde samme lovmæssige beskyttelse på kautionområdet som private forbrugere har.

Med venlig hilsen

Formand Hans Jørgen Dalum, Ejerlederne